

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHADECKA   PROSINEC 2007

Jiří Daniel – „Kreslený humor, karikatury, grafika“

Výstavou, která proběhne ve výstavní síni „13“ od 1. listopadu 2007 do 6. ledna 2008, se výtvarník a humorista Jiří Daniel prezentuje ve svém rodném městě potřetí. Naposledy jsme jeho tvorbu mohli shlédnout taktéž v muzeu roku 1983.

Jiří Daniel se narodil na konci druhé světové války v rodině známého hradeckého kožešníka. Od dvaceti let žije a pracuje v Praze. Vystudoval vysokou Uměleckoprůmyslovou školu. Jeho zaměstnání byla od té doby různá, většinou v oboru (jako malíř písma vyhotovil například velký nápis Městský národní výbor nad vchodem této instituce). Časem se však osvobodil od tenat pevné pracovní doby, pracoval jako ilustrátor

a v mnohých časopisech publikoval svůj kreslený humor. Nejvýraznější měrou přispěl k podobě časopisu Dikobraz, jehož byl dlouhá léta výtvarným redaktorem a později i zástupcem šéfredaktora. V současnosti je na volné noze. Živí se grafickým designem - spolupracuje s mnohými zahraničními firmami, vytváří loga a plakáty. Kreslenému humoru se věnuje i nadále, dnes však v modernějším provedení - své práce tvoří na počítači. Během svého života obdržel i několik ocenění po celém světě. Nejvíce vzpomíná na jedno, turecké, o kterém dodnes netuší za co jej má a hlavně na jaké přičce se tehdy umístil.

Typickou vlastností jeho tvorby je dělat si ze všeho lidově řečeno „srandu“ a nic tudíž nebrat až tak úplně vážně. Proto se budou moci návštěvníci těšit na bohatou zásobu ironie, parodie, karikatury, cynismu, a jiných druhů škodolibostí, které se také někdy pod pojem „humor“ schovávají. Jiří Daniel kriticky nahlíží na mnohé pokřivené charaktery, hlavně v souvislosti s vývojem české společnosti po Sametové revoluci. Návštěvníkům přeji, aby jim tato výstava vykouzli na tvářích úsměv a přispěla k dobré náladě, hlavně o Vánocích.

Martin Vaněk

Fotografická výstava Zdeňka Thomy „Chut' čaje = chut' zenu“

Významný český fotograf, publicista, cestovatel a dobrodruh Zdeněk Thoma se netají svou velkou láskou k Asii, čarokrásnému kontinentu plnému života a fascinujících protikladů, kde objevil cenu lidského úsměvu, často na pozadí nelehkého životního údělu. Hledáčkem svých Pentaxů nahlíží do života lidí, ale zajímá ho i krajina a kultura, která utváří jejich životní styl.

V sedmadvaceti zemích Asie, hlavně v Japonsku, Číně, Tibetu, Nepálu a Indii, strávil přes sedm let života. Napsal tři cestopisy: Toulky po Japonsku /1980/, Země bohů a démonů /1985/ a Putování k posvátné hoře Kailás /1997/. Je autorem fotografií v obrazových publikacích Čína /1991/, Umění japonských zahrad /1981/, Ikebana, bonsai /1992/ a Nepál - království pod Himálajem /1996/, která získala ocenění jako nejkrásnější česká kniha roku. Dále je spoluautorem publikací Svět tibetského buddhismu /1996/, Příběh čaje /2002/ a Pod hradbou Himálaje (2005). K posledním autorským pracím patří fotografický cestopis Japonská mozaika a výpravná publikace Česko. Jeho sedm souborů fotografií (např. Kouzlo japonských zahrad, Doteky himálajského větru, Zahrady tichého mámení, Lidé z Filipín atd.) bylo v posledních 30 letech vystaveno ve více než 70 galeriích a muzeích v ČR, Slovensku, Polsku, Rakousku a Japonsku.

Výstava s názvem "Chut' čaje = chut' zenu", jejíž slavnostní vemisáž se uskuteční v Muzeu Jindřichohradecka ve čtvrtek 15. listopadu 2007 v 16 hodin, už leccos napoví

dá o tématu, kterým se známý fotograf Zdeněk Thoma tentokrát zabývá. Natpklý, tělo i mysl povzbuzující nápoj odedávna pomáhal čínským i japonským zenovým mnichům, aby zůstali svěží při nekonečných meditacích. Postupem času se čaj stal kulturním nápojem umělců a literátů. I nadále je však neodmyslitelně spojen se svéráznou zenovou filozofií. V Japonsku se kolem čaje se vytvořila světoznámá kultura, jež vyústila v originální obřad, v němž každý detail, každý sebemenší pohyb má svůj přesně určený řád a smysl. Návštěvník výstavy se díky desítkám barevných fotografií seznámí s interiéry starobylých klášterů i prostých čajových domků, vybudovaných ve stylu wabi, jež patří k nejdůležitějším japonským estetickým ideálům, a který v sobě tají jakýsi omšelý půvab, krásu v prostotě, kultivovanou chudobu..., bude obdivovat také krásu a ele-

ganci japonských čajových i meditačních zahrad, vytvářených pod vlivem zenové filozofie. Stezky sestavené z létajících kamenů "tobiši" ho podivuhodnými zahradními scenériemi zavedou k čajovému domku, kde ho čeká čajový obřad.

Výstavu, kterou mohou zájemci navštívit až do 6. ledna 2007, ozvláštňují exponáty vztahující se k japonskému čajovému obřadu a tradiční japonské kultuře, které zapůjčila Česko-japonská společnost.

Vernisážní třeničkou na doitu bude hudební vystoupení populárního Ivo Jahelky a předvedení tradičního japonského čajového obřadu Čajovou školou „URASENKE“ ČR z Česko-japonské společnosti.

Alexandra Zvonařová

Novinky v muzejních sbírkách

Díl XII. Fond pohlednic a reklamní katalog firmy Josefa Hanka

Vpodsbírc Muzea Jindřichohradecka s názvem „písemnosti a tisky“ se vedle rukopisů, kramářských tisků, hudebnin, svatých obrázků, jiných a regionálních tisků nachází také fond pohlednic. Pohlednice, nebo přesněji obrazová dopisnice se již se svým zrodem stala oblíbeným sběratelským artiklem. Za nejstarší pohlednici v českých zemích se považuje korespondenční lístek s natištěným obrázkem Sněžky, odeslaný v roce 1873. Mezi nejstaršími litografickými pohlednicemi z 90. let se objevuje již také Jindřichův Hradec.

Vsoučasné době je ve fondu pohlednic uloženo 4480 evidenčních čísel. Fond je velmi různorodý. Zhlediska žánrového se v něm vedle pohlednic s pohledem na město Jindřichův Hradec a okolní městečka a vesnice nacházejí především pohlednice českých, evropských i světových měst a zajímavých krajinných oblastí a s válečnými náměty ze světových válek. Malou část tvoří pohlednice s vánočními a velikonočními náměty a pohlednice českých betlémů.

Zhlediska historického pocházejí nejstarší pohlednice ve fondu z 90. let 19. století a nejmladší byly vydané v loňském roce. K nejcennějším patří pohlednice s „dlouhou adresou“, které byly vydávány v počátcích vzniku pohlednic.

Vsoučasné době jsou do fondu pohlednic získávány především dopisnice s pohledy na Jindřichův Hradec a přilehlé obce a městečka regionu. Postupně jsou tak s pomocí pohlednic vytvářeny kompletní dokumentace vzhledu města v různých obdobích a téměř všech přilehlých obcí. Pro každého badatele je tento fond tak velkým zdrojem informací.

K nejzajímavější akvizici poslední doby patří získání reklamního nabídkového katalogu pohlednic jindřichohradeckého obchodníka a vydavatele pohlednic Josefa Hanka. Nákladná hnědá papírová vazba s modrým vytlačeným nápisem „Pohlednice vydané nákladem Jos. Hanky“ v sobě skrývá celkem 169 černobílých i barevných pohlednic převážně s motivy Jindřichova Hradce a jeho nejbližšího okolí. Nejčastěji zobrazovanými místy města jsou především obě hlavní náměstí s přilehlými ulicemi, zámek s Vajgarema Nežárkou a místní kostely. Mezi přilehlými obcemi zde najdeme například Blažejov, Lodhěřov, Landštejn, Stráž nad Nežárkou, Strmilov, Novou Včelnicí a třeba Jarošov nad Nežárkou. Většina pohlednic vydaných J. Hankem pochází z počátku 20. století. Bohužel část pohlednic byla z katalogu odlepena, takže úplně chybí. Část odlepených fotografií byla nahrazena fotografiemi jinými, z nichž některé nepocházejí z vydavatelské činnosti J. Hanka. Přestože není nabídka pohlednic v katalogu kompletní, patří tento sbírkový předmět k muzejním unikátům.

Alexandra Zvonařová

Zprávy:

Muzeum Jindřichohradecka je v prosinci otevřeno denně mimo pondělí, **od 15. prosince je otevřeno denně**, vždy od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin.

Výstavní prostory v komplexu bývalého minoritského kláštera (konferenční sál, výstavní sál „Ve Svatojanské“, křížová chodba) jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Kostel sv. Jana Křtitele je uzavřen (je přístupný pouze v červenci a srpnu). **Městská vyhlídková věž** je uzavřena do dubna 2008.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka je pro veřejnost otevřena vždy v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin (návštěvu je možné také předem telefonicky objednat u PhDr. Štěpánky Běhalové, Ph.D.).

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na **koncert vokálního souboru X – TET**, který se koná **v sobotu 1. prosince 2007 od 17 hodin** v barokní kapli Nanebevzetí Panny Marie, v křížové chodbě bývalého minoritského kláštera u kostela sv. Jana Křtitele. Na programu: černošské spirituály. Vstupné 50 Kč.

Muzeum Vás srdečně zve na výstavu **„MLADÍ JIHOČEŠTÍ VÝTVARNÍCI PO 25 (A VÍCE) LETECH“**. Slavnostní vernisáž se koná **ve čtvrtek 6. prosince 2007 od 16 hodin** ve výstavní síni „Ve Svatojanské“. Výstava potrvá do 30. prosince 2008.

Spolek Přátelé starého J. Hradce Vás zve na přednášku RNDr. Jana Pokorného nazvanou **„ROVNÍKOVÁ AFRIKA DNES – OBRÁZKY A ZÁŽITKY Z ROVNÍKOVÉ AFRIKY V ZRCADLE PROJEKTU CHOVU RYB“**. **Pondělí 10. prosince, 19 hodin**, konferenční sál.

Zveme vás srdečně na tradiční **VÁNOČNÍ KONCERT pěveckého souboru SMETANA**, který se koná **ve čtvrtek 20. prosince 2007 od 18 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Na programu zazní drobné vánoční písně. Vstupné dobrovolné.

Muzeum Vás zve na výstavu fotografií Zdeňka Thomy z Japonska, nazvanou **„CHUŤ ČAJE = CHUŤ ZENU“**. Výstava v kapli sv. Víta potrvá do 6. ledna 2008.

Muzeum Vás srdečně zve na výstavu **„JIRÍ DANIEL - KRESLENÝ HUMOR, KARIKATURY, GRAFIKA“**. Výstava ve výstavní síni „13“ potrvá do 6. ledna 2008.

V konferenčním sále jsou přístupny výstavy **„200 LET OBNOVENÉHO JINDŘICHOHRADECKÉHO GYMNÁZIA“** a **„STAVITEL KAREL FILSAK“**, které potrvají do 30. prosince 2007.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XVI. 12/2007

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal Registrační značka MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová www.muzeumesnet.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660, 384 363 661 Fax: 384 361 576 E-mail: muzeum@esnet.cz